

ΝΕΑΡΟ ΑΣΠΡΟ ΕΛΛΦΙ

ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΣΟΦΟ ΠΑΙΔΙ, *Εστία*, 1993, *Πατάκης*, 2008

ΤΟ ΥΨΟΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΩΝ, *Εστία*, 1995

ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΣ, *Εστία*, 2003

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΕΛΛΙ, *Πατάκης*, 2005

ΛΟΓΙΑ ΦΤΕΡΑ, *Πατάκης*, 2009

Η ΦΩΝΗ, *Εστία*, 1998, *Πατάκης*, 2011

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΣΤΑ ΜΕΤΡΑ ΤΟΥ, *Πατάκης*, 2012

ΝΙΚΗ, *Πατάκης*, 2014

ΝΕΑΡΟ ΑΣΠΡΟ ΕΛΑΦΙ, *Πατάκης*, 2016

ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΩΝ

ΔΕΝ ΘΑ ΣΟΥ ΚΑΝΩ ΤΟ ΧΑΤΙΡΙ, *Εστία*, 1997

ΔΕΥΤΕΡΗ ΖΩΗ, *Εστία*, 2000

ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΑΣ ΜΑΣ ΒΑΛΟΥΝ

ΑΠΟΥΣΙΑ, *Πατάκης*, 2010

Χ. Α. ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ

ΝΕΑΡΟ ΑΣΠΡΟ ΕΛΑΦΙ

Μυθιστόρημα

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής άδειας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία
Πεζογραφία – 381

Χ. Α. Χωμενίδης, *Νεαρό άσπρο ελάφι*

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Διορθώσεις: Νάντια Κουτσοουρούμπα

Σελιδοποίηση: ΦΑΣΜΑ ΑΦΟΙ Καπένη Ο.Ε.

Φιλμ, μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright © Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη) και

Χ. Α. Χωμενίδης, Αθήνα, 2016

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Μάρτιος 2016

Κ.Ε.Τ. 9971 Κ.Ε.Π. 146/16

ISBN 978-960-16-6376-0

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στο νεαρό μου άσπρο ελάφι

Γιατί;
Επειδή,
ο άνθρωπος ζητάει μόνο ένα πράγμα σε όλη του τη ζωή:
να κατανοηθεί από έναν άνθρωπο, συγκεκριμένο.
Ίσως δεν ξέρει καν ποιον...
Μάλιστα, πιθανότατα αυτός έχει ήδη πεθάνει...

ΓΙΩΡΓΟΣ Κ. ΨΑΛΤΗΣ

Now it's time to leave the capsule if you dare

DAVID BOWIE

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

I

«Ο ΚΥΡΙΟΣ ΑΒΛΑΜΗΣ;» «Ο ίδιος». «Ο Μηνάς Αβλάμης; Ο συγγραφέας;» «Ο πρώην συγγραφέας». «Τι εννοείτε “πρώην συγγραφέας”;» «Ποια είστε; Από πού με παίρνετε;» «Γιάννα Μηλιώνη ονομάζομαι, κύριε Αβλάμη. Τηλεφωνώ από Κυδωνία. Θα θέλαμε να σας καλέσουμε σε μια τιμητική βραδιά...» «Τιμητική βραδιά για ποιον;» «Για εσάς βεβαίως!» «Στην Κυδωνία; Την πόλη Κυδωνία;» «Μάλιστα». «Δεν έχω πάει ποτέ μου». «Ιδού λοιπόν η ευκαιρία». «Και πώς σας ήρθε να με τιμήσετε;» «Είναι γενικό αίτημα». «Γενικό αίτημα τίνων;» «Των κατοίκων της Κυδωνίας». «Πλάκα μού κάνετε, κυρία Μηλιώνη;» «Όχι βέβαια. Θέλετε να σας δώσω το τηλέφωνό μου να με καλέσετε εσείς;» «Ακούστε: Έχω να εκδώσω δέκα χρόνια. Να γράψω ακόμα περισσότερα. Δεν είμαι πλέον συγγραφέας. Και δε σκοπεύω να ξανακυλήσω». «Απ’ τη στιγμή που τα βιβλία σας εξακολουθούν να διαβάζονται και να συγχι-

νούν...» «Από ποιους διαβάζονται; Τα περισσότερα έχουν προ πολλού εξαντληθεί». «Λάθος κάνετε. Ακόμα κι αν δεν πουλιούνται στα βιβλιοπωλεία, υπάρχουν αναγνώστες –ειδικά στις νεότερες ηλικίες– που τα ρουφάνε. Δε χάσατε ποτέ το κοινό σας. Ίσα ίσα!» «Εν πάση περιπτώσει, κυρία Μηλιώνη, τι ζητάτε από μένα;» «Να παραστείτε απλώς στην τιμητική σας βραδιά. Θα σας φιλοξενήσουμε, εννοείται, θα σας ξεναγήσουμε, θα περάσετε –σας το εγγυώμαι– αξέχαστα. Ποια ημερομηνία σάς βολεύει;»

Είχα να φύγω από την Κέρκυρα επτά χρόνια. Όχι από το νησί. Από την πόλη της Κέρκυρας. Συνειδητά και προς μεγάλη μου ικανοποίηση είχα περιορίσει τον κόσμο μου σε τριάντα οικοδομικά τετράγωνα. Απ' το Λιστόν ως τα Μουράγια. Και είχα ρυθμίσει την καθημερινότητά μου με ακρίβεια λεπτού.

Ξεκινούσα την ημέρα μου στις εννέα το πρωί πίνοντας καφέ στο μπαρ του Τάκη, στο Πλατύ Καντούνι. Και στο μπαρ του Τάκη την τελείωνα κατά τις δώδεκα, άντε μία μετά τα μεσάνυχτα.

Ψώνιζα τσιγάρα από το αρχαιότερο καπνοπωλείο, απέναντι απ' την Πλακάδα τ' Αγιού. Ο ενενηντάχρονος πλην κοτσονάτος ιδιοκτήτης του εξέθετε μέσα σε μια μεγάλη βιτρίνα πίσω απ' το ταμείο τη συλλογή με όλες τις μάρκες που είχε εμπορευτεί από όταν άνοιξε το κατάστημα, στη δεκαετία του '40. Δε χόρταινα να χαζεύω εκείνα τα πακέτα-κομψοτεχνήματα, το ένα με μια καλλονή του βωβού κινηματογράφου, το άλλο με

τη Σφίγγα της Αιγύπτου, απ' τον καιρό που το κάπνισμα λογιζόταν σαν μία ευγενής συνήθεια και η κάθε σχεδόν πόλη της Ελλάδας διέθετε το δικό της μικρό ή μεγάλο εργοστάσιο κατασκευής και συσκευασίαςσιγαρέτων.

Γευμάτιζα στο μαγειρείο του Μπάρμπα. Με εξυπηρετούσε ο Γιάννης Μπάρμπας αυτοπροσώπως – δε μου έπαιρνε καν παραγγελία – μου έφερνε το πιάτο ημέρας, συνοδευόμενο από μία φέτα λαδορίγανη.

Αγόραζα δύο εφημερίδες, μια ελληνική και μια αμερικάνικη. Με σηκωμένο φρύδι ξεκοκάλιζα τις ειδήσεις και τα άρθρα τους, έβγαζα έπειτα καλοξυσμένο μολύβι και γομολάστιχα και έλυνα τα σταυρόλεξα.

Συναναστρεφόμεουν καθημερινά τους ίδιους, μετρημένους στα δάχτυλα, ανθρώπους. Κάναμε ξανά και ξανά τις ίδιες περίπου συζητήσεις και καταλήγαμε στα ίδια συμπεράσματα. Σε ένα ουσιαστικά συμπέρασμα: Ότι ο κόσμος που μας είχε λάχει ήταν ο χειρότερος, ταυτόχρονα όμως και ο καλύτερος δυνατός.

Τις σπάνιες φορές που συνέβαινε στον κύκλο μας κάποιο έκτακτο γεγονός –επάρατη αρρώστια, παθιασμένος έρωτας, έγκλημα ακόμα ακόμα– φροντίζαμε να το αναλύουμε εξαντλητικά. Να διυλίζουμε και την παραμικρή πτυχή του, να το αποσυναρμολογούμε εις τα εξών συνετέθη, ώστε η δραματικότητά του σταδιακά να εξατμίζεται, το βάρος του να χάνεται. Όπως κοιτάξεις έναν πίνακα ή μια τυπωμένη φωτογραφία για τόσο πολλή ώρα και από τόσο κοντά, που σε ρουφούν

οι λεπτομέρειες –οι πινελιές ή οι κόκκοι– και παύεις να αντιλαμβάνεσαι τη συνολική εικόνα.

Όταν η Γλυκερία Δελαπόρτα έσφαξε και τους δυο της γονείς και βγήκε γυμνή στη Σπιανάδα και άρχισε με τα βρεμένα της μαλλιά να σφουγγαρίζει το άγαλμα του Καποδίστρια –η πόρτα του πατρικού της στο Λιστόν έχασκε, οι ματωμένες της παλάμες είχαν ζωγραφίσει πάνω της δυο κόκκινες πεταλούδες, ενώ το κομμένο κεφάλι του συμβολαιογράφου Δελαπόρτα ισορροπούσε στο περβάζι του μπαλκονιού σαν μπότσης, σαν τις κανάτες που πετάνε το Μεγάλο Σάββατο– όταν το φρικαλέο έγκλημα συνετάραξε το πανελλήνιο κι έγι-νε για μισή ώρα πρώτη είδηση διεθνώς, εμείς –που την ξέραμε καλά τη Γλυκερία, τη συναναστρεφόμεσταν στενά δίχως να μας περνάει απ’ το μυαλό τι έκρυβε μέ-σα της και τι απεργαζόταν– εμείς κολλήσαμε στο εάν η φράση που είχε ξεστομίσει πριν από καμιά δεκαριά μέρες ρουφώντας νωχελικά τον εσπρέσο της –«θα πάω το σκυλί μας στο χωριό, γιατί εδώ δεν το φροντίζει πια κανείς»– εάν η φράση της εκείνη προοιωνιζόταν το δι-πλό φονικό. Σύντομα καταλήξαμε να συζητάμε για το τι θα γινόταν το γλυκύτατο λαμπραντόρ μετά τον θά-νατο του ζεύγους Δελαπόρτα και τον εγκλεισμό της Γλυκερίας στο ψυχιατρείο ή στη φυλακή.

Την επομένη, μας κάλεσαν όλους στο τμήμα, για να δώσουμε κατάθεση. Ο αστυνόμος προσέκρουσε σε έναν τοίχο από ασάφειες και γενικολογίες. «Το ξέρατε πως η Γλυκερία Δελαπόρτα είναι έγκυος;» ρώτησε τον κα-

θένα μας χωριστά. Κανείς δεν του έκανε τη χάρη να δείξει έκπληκτος. Το βράδυ, στο μπαρ του Τάκη, ο Λάρυ Προβατάς μου είπε πως η ιστορία της Γλυκερίας θα αποτελούσε πρώτης τάξεως υλικό για μυθιστόρημα. Τον αγριοκοίταξα και άλλαξα κουβέντα.

Έτσι τα περνούσα στην Κέρκυρα. Έτσι, όπως ακριβώς ήθελα.

Τα οικονομικά μου ήταν επίσης ρυθμισμένα μέχρι την παραμικρή τους λεπτομέρεια. Οι τετρακόσιες χιλιάδες ευρώ που είχα στην τράπεζα –αφότου, προτού καταρακυλήσουν οι τιμές της γης, είχα προνοήσει να ξεφορτωθώ τα ακίνητα των γονιών μου στην Αθήνα– οι τετρακόσιες χιλιάδες θα μου εξασφάλιζαν είκοσι πέντε χρόνια άνετης ζωής. Αρκεί να μην ξόδευα παραπάνω από ενάμισι χιλιάριο τον μήνα. Αλλά γιατί να ξοδεύω περισσότερα; Όταν σωζόταν η κληρονομιά, θα είχα καβαντζάρει τα εβδομήντα. Δεν έβλεπα τον λόγο να παρατείνω την επίγεια ύπαρξή μου.

Στερούνταν η ζωή μου συγκινήσεων; Είχα βουλιάζει στη ρουτίνα; Και έτσι να συνέβαινε, ποιος θα βρεθεί να με κατηγορήσει γι' αυτό; Σίγουρα πάντως όχι οι παλιές, ψευτομποέμικες συναναστροφές μου, που στην ανάμνησή τους και μόνο πετούσα φλύκταινες.

Δύο φορές εξάλλου την εβδομάδα, γεύομουν στιγμές μεγάλης έντασης.

Κάθε Παρασκευή απόγευμα, ο δικηγόρος Κουτούζης φόρτωνε το τζιπ του με ταψιά και με τάπερ και αναχωρούσε για τα Γιάννενα. Εκεί σπούδαζε η κόρη

από τον πρώτο γάμο του. Είχε αναλάβει προσωπικά τη διατροφή της, της μαγείρευε ο ίδιος από πρασοκο-
λοκυθόπιτες έως παστιτσάδες, ανακουφίζοντας έτσι τις
τύψεις του που είχε εγκαταλείψει –προ πενταετίας– τη
μαμά της. «Να με πάρεις από την Ηγουμενίτσα ότι
έφτασες καλά!» επέμενε η δεύτερη σύζυγός του κου-
μπώνοντάς του το πανωφόρι. Μόλις έκλεινε η Θάλεια
το τηλέφωνο με τον Κουτούζη, έκανε σε εμένα μια ανα-
πάντητη κλήση. Εικμεταλλευόμενος τον υποτυπώδη
φωτισμό του δρόμου (ο δήμαρχος φρόντιζε –λες– για
πάρτη μας), νυχοπατούσα σαν τον γάτο και τρύπωνα
στο σπίτι και στο κρεβάτι της.

Η Θάλεια ήταν τριαντάρα, νηπιαγωγός, θηλυκό ηφαι-
στειώδους ταμπεραμέντου, απαλλαγμένο από αναστολές
κι από δεύτερες σκέψεις. Ελάχιστες κουβέντες ανταλ-
λάσσαμε που να μην είχαν σχέση με ό,τι συνέβαινε ανά-
μεσά μας πάνω σε εκείνο το τρίδιπλο στρώμα, κάτω από
εκείνον τον καθρέφτη, ο οποίος κάλυπτε το ταβάνι του
υπνοδωματίου και μου προσέφερε τις πιο ερεθιστικές
όψεις της γυμνασμένης πλάτης και του αφράτου κώλου
της, καθώς με καβαλούσε και κάλπαζε ενώ εγώ τις έγλει-
φα εναλλάξ τις ρώγες –μέλι έσταζαν!– και χάιδευα την
κλειτορίδα της οδηγώντας την προς την έκρηξη.

Οι περισσότεροι εραστές –και σε «παράνομα» ακό-
μα ειδύλλια– αναπτύσσουν σχετικά σύντομα μιαν ερω-
τοκτόνο οικειότητα. Μοιράζονται τα εσώψυχά τους,
αρχίζουν να κουβεντιάζουν περί ανέμων και υδάτων,
καταλήγουν να ανταλλάσσουν κουτσομπολιά, αν όχι

και να ξεδιπλώνουν τα καλλιτεχνικά τους απωθημένα – εκείνος της διαβάζει τα ημιτελή του διηγήματα, εκείνη του παίζει φλάουτο ή τον σκιστάρει γυμνό, «έτσι λοιπόν με βλέπει; τόσο χοντρό;» αναρωτιέται με φρίκη εκείνος και εύχεται να τα φταίει η αταλαντοσύνη της κι όχι η ροπή του προς τις λιχουδιές.

Με τη Θάλεια –όχι, όχι!– με τη Θάλεια δε συνέβαινε τίποτα τέτοιο. Τα τετράωρα που μοιραζόμασταν δε νοθεύονταν. Ήταν ολοσχερώς αφιερωμένα στην επιθυμία των σωμάτων μας. Το ανεκτίμητο δώρο που μου έκανε η Θάλεια ήταν ότι στην αγκαλιά της ένιωθα το μυαλό μου να αδειάζει από την κάθε ανάμνηση, την κάθε σκέψη.

Το ίδιο, τηρουμένων των αναλογιών, συνέβαινε και τα βράδια της Τρίτης. Οι Κερκυραίοι φίλοι μου εκτός από ερασιτέχνες μουσικοί (άπαντες μέλη εξ απαλών ονύχων κάποιας φιλαρμονικής), εκτός από χειμερινοί κολυμβητές –«πιγκουίνοι» όπως αυτοαποκαλούνταν– ήταν και αρειμάνιοι χαρτοπαίχτες. Στην πόκα τα έδιναν όλα. Γι’ αυτό ακριβώς και δεν έπαιζαν πάνω από μία φορά την εβδομάδα, διότι άπαξ και κάθονταν γύρω απ’ την τσόχα, θα τους έπαιρνε το ξημέρωμα. Και είχαν, την επομένη, και δουλειές.

Ήμασταν υπεράνω χρημάτων. Τα χτυπήματα γίνονταν με μάρκες οι οποίες δεν εξαργυρώνονταν. Δε βρισκαμε τον λόγο να διακινδυνεύουμε τις φιλίες μας δημιουργώντας χρέη ο ένας απέναντι στον άλλον – πόσω δε μάλλον που στον κύκλο μας ανήκαν εύποροι συμβο-

λαιογράφοι και γιατροί, δημόσιοι υπάλληλοι με περιορισμένο βάλαντιο, αλλά και εντελώς ξεπεσμένοι κόμητες και βαρονέτοι, μέλη παμπάλαιων οικογενειών του λίκμπρο ντ' όρο, οι οποίοι δύσκολα έβγαζαν τον μήνα. «Και παθιαζόσασταν και ιδρώνατε για τις μάρκες;» θα ρωτήσεις. Μα αυτό ακριβώς δεν είναι το αριστοκρατικό πνεύμα; Η ευγενής άμιλλα;

Τις Τρίτες και τις Παρασκευές έπαιρνα τις δόσεις αδρεναλίνης που μου χρειάζονταν. Και με το παραπάνω. Τις υπόλοιπες μέρες ρέμβαζα αγναντεύοντας το παλιό και το νέο φρούριο, λύνοντας τα σταυρόλεξα και τα σουντόκου μου, ακούγοντας τα Τρίο του Σούμπερτ και τα αξεπέραστα ύστερα έργα του Μπετόβεν – από τους πιο πρόσφατους συνθέτες, ο μόνος που αληθινά με ενθουσίαζε ήταν ο Άλφρεντ Σνίτκε.

Η Κέρκυρα μου επέτρεπε να ζω με τον τρόπο ακριβώς που είχα επιλέξει, δίχως να δείχνει την παραμικρή αδιακρισία, χωρίς να μου δημιουργεί την ελάχιστη υποχρέωση να εξηγηθώ για τις επιλογές μου. Αγαπούσα την Κέρκυρα. Δε σκόπευα να την αποχωριστώ ούτε για μια μέρα.

«Η Γιάννα Μηλιώνη είμαι, κύριε Αβλάμη! Από Κυδωνία. Εξετάσαμε τις πιθανές ημερομηνίες και καταλήξαμε στο Σαββατοκύριακο 6 και 7 Δεκεμβρίου». «Μα δε σας έχω απαντήσει θετικά!» «Θα μπορούσατε ασφαλώς να μας έρθετε μια εβδομάδα νωρίτερα ή μια εβδομάδα αργότερα...» «Δε σκοπεύω να πατήσω στην Κυδωνία!» «Την πρώτη Δεκεμβρίου όμως ανοί-

γει η κυνηγετική περίοδος. Οι άνθρωποι μας δεν έχουν καμιά αμφιβολία πως θα πιάσουν νεαρό άσπρο ελάφι, για να σας το σερβίρουν στο επίσημο δείπνο».

Νεαρό άσπρο ελάφι είχε πει; Νεαρό άσπρο ελάφι;

‘Όποια κι αν ήταν εκείνη η Μηλιώνη, όποιοι κι αν βρίσκονταν από πίσω της, είχαν φροντίσει, πριν με συναντήσουν, να με γνωρίσουν από την καλή. Να πληροφορηθούν –ποιος ξέρει πώς, ποιος ξέρει από πού– την αχίλλειο πτέρνα μου.

Είχα εδώ και πολλά χρόνια πάψει να είμαι άνθρωπος των φίνων απολαύσεων, από εκείνους που παθιάζονται με τα αρώματα, τις γεύσεις, τα υφάσματα. Που χρυσοπληρώνουν για ένα παλαιωμένο ούισκι, ένα χειροποίητο πούρο Αβάνας ή ένα καλοραμμένο κοστούμι. Που για να τους διεγείρει μια γυναίκα, πρέπει απαραίτητως να διαθέτει λεπτούς αστραγάλους, διάφανη επιδερμίδα κι αέρινους τρόπους. «Κυκλοφορούσανε και στο χωριό τους τέτοιες;» κάγχαζα. Και ξεκοκάλιζα, με ζωώδη ορμή, ό,τι σχεδόν περιείχε κάθε μέρα το πιάτο μου, όποιο θηλυκό κατέληγε στο κρεβάτι μου. Δεν εννοώ ό,τι δεν είχα γούστο. Μα πως το γούστο μου ήταν πλέον απλό, ανεπιτήδευτο, λαϊκό. Φτηνό κατά τη γνώμη των εστέτ. Δώσε μου μια παγωμένη μπίρα, μια ζουμερή μπριζόλα και μια μελαχρινούλα στρουμπουλή –που να το λέει η καρδιά της– και πάρε μου την ψυχή.

Το άσπρο όμως ελάφι...

‘Όποιος έχει αγγίξει, όποιος έχει δοκιμάσει τη ματωμένη σάρκα του (το άσπρο ελάφι σερβίρεται σχεδόν

ωμό και τρώγεται με τα χέρια – θα αποτελούσε ιεροσυλία οτιδήποτε διαφορετικό) θα σε διαβεβαιώσει πως η ευτυχία μπορεί να εδρεύει και στον ουρανό. Όποιος το έχει γευτεί έχει γευτεί παράδεισο.

Η επιστήμη ήρθε πρόσφατα να επιβεβαιώσει αυτό που οι τυχερότεροι των θνητών γνώριζαν απ' την αρχαιότητα: Σε μια μελέτη που αλίευσα στο διαδίκτυο, διάβασα πως κατά τη στιγμή του βίαιου θανάτου του άσπρου ελάφι (σε αντίθεση με τα υπόλοιπα θηλαστικά, τα οποία παράγουν τοξίνες) εκκρίνει μιαν ουσία ψυχοτρόπο, αγχολυτική, αφροδισιακή, που δεν έχει ανιχνευτεί πουθενά αλλού στη φύση. Που δεν έχει παρασκευαστεί σε κανένα εργαστήριο. Το άσπρο ελάφι σκλαβώνει ισόβια όσους ποτέ το έφαγαν. Στην προοπτική μιας δεύτερης φοράς είναι πρόθυμοι να πατήσουν όρκους, να γκρεμίσουν τον κόσμο τους, να πδώσουν τους ανθρώπους τους.

Γιατί να σταθώ εγώ εξαίρεση;

«Έχετε άσπρα ελάφια στην Κυδωνία;» ρώτησα τη Μηλιώνη, κρύβοντας όπως όπως την ταραχή μου. «Τα μοναδικά στην Ελλάδα! Τα μοναδικά, για την ακρίβεια, που ζουν νοτιότερα του αρκτικού κύκλου. Για να συναντήσεις τα ξαδέλφια τους, πρέπει να ταξιδέψεις ως τη βόρεια Σκανδιναβία, τη Σιβηρία ή τον Καναδά...» «Και πού το ξέρω εγώ;» «Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της Greenpeace, στο δάσος που περιβάλλει την Κυδωνία βόσκουν ελεύθερες πενήντα περίπου οικογένειες. Και αβγατίζουν –σημειωτέον– χρόνο

με τον χρόνο. Γεγονός που αυταπόδεικτα καταρρίπτει ως συκοφαντικές όλες τις πρόσφατες καταγγελίες ότι εμείς εδώ δε σεβόμαστε δήθεν το περιβάλλον! Αυτό να το μεταφέρετε, παρακαλώ, κύριε Αβλάμη, στους φίλους σας στην Αθήνα!» «Δεν έχω φίλους στην Αθήνα... Και τα κυνηγάτε κιόλας;» «Δεν είπα ότι τα κυνηγάμε. Σας εγγυήθηκα απλώς ότι στο προς τιμήν σας δείπνο θα υπάρξει άσπρο ελάφι».

Είχα μείνει άναυδος. Δεν ήξερα τι να της απαντήσω. Οι σιελογόνοι μου αδένες λειτουργούσαν ήδη ανεξέλεγκτα.

«Θα μας έρθετε οδικώς ή αεροπορικώς;» ρώτησε η Γιάννα Μηλιώνη με θριαμβευτικό ύφος. «Ήξερα κάποτε να οδηγώ... Μα έχω πολλά χρόνια να αγγίζω τιμόνι...» «Ωραία! Θα σας βγάλω αεροπορικό εισιτήριο Κέρκυρα-Θεσσαλονίκη και από εκεί θα σας παραλάβουμε εμείς. Σε δυο ωρίτσες θα βρισκόμαστε στην Κυδωνία!» «Τι καιρό κάνει τον Δεκέμβριο στα μέρη σας;» «Μη σας απασχολεί ποσώς. Θα μεριμνήσουμε εμείς και για τα ρούχα σας!» μου είπε και μου το έκλεισε.

«Εμείς...» Ποιοι ήταν εκείνοι οι «εμείς»;

Τρεις ώρες αργότερα, έλαβα με ιμέιλ το εισιτήριό μου. Ως αποστολέας εμφανιζόταν κάποιος «Φιλαναγνωστικός Σύλλογος» με έμβλημα τα κέρατα του άσπρου ελαφιού. Μου μπήκε αμέσως η υποψία ότι επρόκειτο για σωματείο-βιτρίνα, που άλλο σκοπό δεν είχε απ' το να παρασύρει εμένα στην Κυδωνία. Το εισιτήριο εντούτοις ήταν αναμφίβολα γνήσιο – μου είχαν κρα-

τήσει μάλιστα πρώτη θέση, είχαν πληρώσει και για τις αποσκευές μου βάρους μέχρι και πενήντα κιλών. Έπρεπε να βρίσκομαι στο αεροδρόμιο «Ιωάννης Καποδίστριας» στις τέσσερις το απόγευμα της Παρασκευής 5 Δεκεμβρίου. Σε μία εβδομάδα ακριβώς.

Θυμάστε το άγχος που σας κατέκλυζε τις παραμονές ενός πάρτι στην εφηβεία; Ενός πάρτι όπου θα συνυπήρχατε με το κορίτσι ή με το αγόρι των ονείρων σας; Έχετε ζήσει την ταραχή πριν από την κατάταξη στον στρατό; Πριν από την εισαγωγή στο νοσοκομείο για εγχείρηση;

Σε τέτοια ακριβώς ψυχική κατάσταση είχα περιέλθει. Και δίχως μάλιστα καμία λογική δικαιολογία. Μια εκδρομή θα έκανα απλώς στη Δυτική Μακεδονία. Τρία σκάρτα εικοσιτετράωρα θα έλειπα από την Κέρκυρα. Και όμως, μετρούσα με αγωνία αντίστροφα τις μέρες και τις ώρες. Άλλοτε πανικοβαλλόμενες και θα πήγαινα στον αγύριστο –για να ηρεμήσω κάπως, έβγαζα και κοιτούσα και ξανακοιτούσα το εισιτήριο της επιστροφής–, άλλοτε ένιωθα σαν τον Αδάμ, ο οποίος θα γυρνούσε, προσωρινά έστω, στον Παράδεισο. Τη μία κόβονταν τα γόνατά μου από τον τρόπο και την επόμενη σχεδόν στιγμή μυρμήγκιαζε όλο μου το σώμα από την προσμονή της ηδονής.

«Σύνελθε, Μηνά, τι έχεις πάθει;» μάλωνα τον εαυτό μου και αγωνιζόμουν να χαλαρώσω, τότε ακούγοντας τα λατρεμένα μου κουαρτέτα εγχόρδων του Μπετόβεν, τότε παίζοντας το πουλί μου στη σκέψη της Θάλειας.

Από τη Θάλεια θα έκρυβα το ταξίδι μου στην Κυδωνία. Θα της τηλεφωνούσα λίγο πριν από το καθιερωμένο μας ραντεβού, το βραδάκι της Παρασκευής, και θα ισχυριζόμουν πως γριπιάστηκα αιφνιδίως και κρεβατώθηκα με σαράντα πυρετό. Κι άμα εξεδήλωνε επιθυμία να με επισκεφτεί; Θα της το απαγόρευα με ψωροπερήφανο ύφος.

Ούτε και σε κανέναν άλλον απ' τους Κερκυραίους θα μου ξέφευγε κουβέντα. Γιατί; Διότι –παραλογιζόμουν– έτσι και μάθαιναν ότι είχα δεχθεί να συμμετάσχω σε λογοτεχνική βραδιά, θα συμπέραιναν, και με το δίκιο τους, πως η παραίτησή μου από τη συγγραφή δεν ήταν οριστική και αμετάκλητη. Ότι όπου να 'ναι θα ξανάρχιζα να ξεφουρνίζω διηγήματα και νουβέλες. Ίσως να είχα ήδη στα σκαριά κανένα καινούριο μυθιστόρημα. «Πάει, ξανακύλησε...» θα κατέληγαν. Και θα κουμπώνονταν απέναντί μου, θα μου έκλειναν τα φυλλοκάρδια τους, θα με κρατούσαν πλέον σε απόσταση ασφαλείας. Όπως αρμόζει στον καθένα που από διαστροφή ή από φιλοδοξία κλέβει τις ιστορίες των συνανθρώπων του...

Κι αν με έπαιρνε κανένα μάτι στο αεροδρόμιο; Και αν πετούσα με κανένα γνωστό; Ή με κανένα γνωστό γνωστού; Τότε όχι απλώς το ταξίδι μου θα μαθευόταν από όλους, μα θα γινόμουν κι εντελώς ρεζίλι έτσι και είχα παραστήσει τον γριπιασμένο, τον κληνήτη. Για να μην πω ότι θα προκαλούσα υποψίες. «Για ποιο λόγο αποπειράθηκε να μας το κρύψει;» θα αναρωτιούνταν. «Τι άλλο μας κρύβει;»

‘Οχι, όχι! – έπρεπε να ανακοινώσω τη μετάβασή μου στη Θεσσαλονίκη και να την αποδώσω σε οικογενειακή υποχρέωση.

Εκείνο και έπραξα. Έστειλα ένα ιμέιλ στη Θάλεια (αποφεύγαμε τα τηλεφωνήματα, στον δρόμο ούτε καν χαιρετιόμασταν), όπου της εξηγούσα πως έπρεπε να επισκεφθώ επειγόντως μια καρκινοπαθή θεία μου –τη βάφτισα Αγλαΐα Κουγιουμτζόγλου– απ’ την οποία προσδοκούσα κάποια κληρονομιά. «Γιατί μου τα γράφεις όλα αυτά;» μου απάντησε σχεδόν τσαντισμένη. «Έχουν να κάνουν τίποτα με εμάς τους δύο;»

Οι φίλοι μου, αντιθέτως, έδειξαν –ή προσποιήθηκαν– ενδιαφέρον καθώς τους εξηγούσα τον λόγο που θα με απομάκρυνε από την Κέρκυρα. Πρώτη φορά τούς μιλούσα για τα οικογενειακά μου. Πρώτη φορά τούς αράδιαζα τόσα ψέματα... «Θα επιστρέψεις δηλαδή από τη Θεσσαλονίκη πλούσιος;» με ρώτησε ο Τάκης, που από καιρό μού πρότεινε να με κάνει συνέταιρο στο μπαρ – το ότι παρέμενα άεργος επί επτά χρόνια τον έκανε να πιστεύει πως διέθετα χοντρό κομπόδεμα, γιατί να μην το επενδύσω συνεπώς στην επιχείρησή του; «Η θεία Αγλαΐα έχει μετοχές σε κάτι αλευρόμυλους» του έκλεισα το μάτι ενθαρρυντικά.

Άρχισα να ετοιμάζω τη βαλίτσα μου από τη Δευτέρα. Είχα ξεμάθει να ταξιδεύω, δεν ήξερα τι να πάρω μαζί μου, τα απαραίτητα; – ποια ήταν άραγε τα απαραίτητα; Τη γέμισα και την άδειασα επανειλημμένα. Παλινδρομούσα ανάμεσα στα δύο άκρα. Τη μια έριχνα μέ-

σα της μιαν αλλαξιά απλώς σπορ ρούχα, ξυριστικά και οδοντόβουρτσα. Την άλλη την ξεχειλίζα από κοστούμια και πουκάμισα και γραβάτες και βιβλία και φάρμακα και το χειρόγραφο του πρώτου μου μυθιστορήματος, το οποίο παλιά, όταν ήμουν ακόμα συγγραφέας, το περιέφερα από εκδήλωση σε εκδήλωση και το επεδείκνυα στους αναγνώστες, έσκυβαν αποπάνω του με σεβασμό, πάσχιζαν να αποκρυπτογραφήσουν τα μετεφηβικά μου ορνηθοσκαλίσματα, «στα είκοσι δύο μου το ολοκλήρωσα, κυρίες και κύριοι!» τους δήλωνα με κακοκρυμμένη έπαρση, «στα είκοσι δύο» συμπλήρωνα «πολιτογραφήθηκα πολίτης εις των ιδεών την πόλι...»). (Το να αναφέρεις ή να υπαινίσσεσαι Καβάφη ποτέ δε βλάπτει.)

Το χειρόγραφο του πρώτου μου μυθιστορήματος έμοιαζε πλέον με ανάπηρο πολέμου. Δύο φορές το είχα με μανία σκίσει και μπουσουλούσα έπειτα στις λάσπες του Λιστόν και μάζευα μετανιωμένος τα κομμάτια του και τα κολλούσα με σελοτέιπ. Και άλλη μια φορά είχα –στουπί– κάνει εμετό επάνω του, κι όταν ξεμέθυσα, το σκούπιζα με αρωματικά χαρτομάντιλα, «συγχώρεσέ με! μη με τιμωρήσεις!» το εκλιπαρούσα μυξοκλαίγοντας. Όλα αυτά είχαν συμβεί κατά τον πρώτο χρόνο μου στην Κέρκυρα, όταν δεν ήμουν προφανώς καθόλου στα καλά μου... Τώρα βρήκα την ψυχραιμία να το βγάλω από το συρτάρι του κομοδίνου και να το τοποθετήσω στη βαλίτσα, «έτσι, για καλό και για κακό...» μονολόγησα, δίχως να διευκρινίσω στον εαυτό μου ποιο ήταν το καλό και ποιο το κακό.

Το επόμενο πρωί, ενώ ξυριζόμουν, ντράπηκα ξαφνικά για τη φάτσα μου.

Να σας θυμίσω πως τον καιρό που είχα πρωτοεμφανιστεί στα γράμματα ήμουν πανθομολογουμένως ωραίο παιδί. Ψηλός, λεπτός, ξανθός, με γωνιώδες πρόσωπο κι αθλητική κορμοστασιά. Επί τη εμφανίσει και μόνο έμπαινα στο μάτι των ομοτέχνων μου (ο κλάδος μας κάθε άλλο παρά φημίζεται για την καλλονή του) και κέρδιζα ταυτόχρονα πάμπολλες αφοσιωμένες αναγνώστριες, επίδοξες μούσες μου. Καθώς πίστευα ακράδαντα στο ταλέντο μου, ποτέ δεν είχα αναρωτηθεί στα σοβαρά εάν όφειλα μέρος τουλάχιστον της απήχησής μου στο παρυσιαστικό μου. Δεν έπαυα ωστόσο να φωτογραφίζομαι ηδυπαθώς για τα εξώφυλλα των βιβλίων και για τις συνεντεύξεις που έδινα.

«Ποιον περιμένουν στην Κυδωνία και ποιον θα αντικρίσουν;» αναρωτήθηκα εμπρός στον καθρέφτη και σχεδόν φοβήθηκα να σκουπίσω τους αφρούς. Τι θα ξεπρόβαλλε; Ένα προγούλι γαλοπούλας, κάτι κρεμασμένα μάγουλα... Να συμπληρώσω την εικόνα μιλώντας για τις σακούλες κάτω από τα μάτια μου και για τα γκρίζα μου μαλλιά, που ο γηραλέος μπαρμπέρης μάλλον τα ψαλίδιζε παρά τα κούρευε; Αν πεις δε για το σώμα μου... Παρέμενα τουλάχιστονμποϊλής – δεν είχα σκεβρώσει από την ηλικία κι από την υγρασία της Κέρκυρας. Την τελευταία επταετία όμως είχα πάρει τριάντα σχεδόν κιλά, ακριβοδίκαια μοιρασμένα –ήταν γεγονός– στο στομάχι και στον βοϊδίσιο πλέον σβέρο

μου. Μήπως να έσπευδα στο κομμωτήριο, για να ξαναγίνω ξανθός; Μήπως να μην έβαζα απολύτως τίποτα στο στόμα μου για το επόμενο τριήμερο – θα ξεφούσκωνα κάπως, εάν έκοβα μαχαίρι και το αλκοόλ, θα ξεπερήςονταν όσο να 'ναι και τα μούτρα μου...

«Μωρέ δεν πάνε να γαμηθούν! Για την ηλικία μου μια χαρά στέκω! Κι ετούτο εδώ» κοίταξα, ρουφώντας την κοιλιά, το πέος μου «δε με έχει προδώσει ούτε μια φορά! Έχουν δει στην Κυδωνία κάτι άλλους πενηντάρηδες που οι τσέπες τους ξεχειλίζουν από χάπια για την πίεση και για τη στύση κι από χαρτάκια τι ώρα ακριβώς να καταπίνουν το καθένα, αφού και η μνήμη τους ακόμα έχει αρχίσει να εξασθενεί; Ενώ εγώ θυμάμαι τα πάντα! Ακόμα και τον αριθμό του τηλεφώνου στο πατρικό μου σπίτι στο Γαλάτσι! Δεν έχω –δυστυχώς για μένα– ξεχάσει τίποτα απολύτως...»

Την Πέμπτη 4 Δεκεμβρίου, ξύπνησα με καταρροή, βήχα και δέκατα. Ο ουρανός ήταν μολυβένιος – έριχνε εκείνη την ψιλή βροχή που στην Κέρκυρα μπορεί να διαρκέσει και τρία και πέντε ακόμα εικοσιτετράωρα χωρίς διακοπή. «Και τι με νοιάζει εμένα;» σήκωσα με επιδεικτική αδιαφορία τους ώμους ενώ δυο αναβράζουσες ασπιδίνες διαλύονταν στο ποτήρι μου. «Δεν πάει να ανεβάσω σαράντα ένα πυρετό; Δεν πάει να μουχλιάσει από την υγρασία ως και το σκήνωμα του Αϊ-Σπυρίδωνα; Αύριο το βράδυ θα βρίσκομαι εξάπαντος στην Κυδωνία!»

Το πρωί της Παρασκευής, εγώ ήμουν μεν περδίκι, ο καιρός δε είχε δραματικά επιδεινωθεί. Κανάτια έριχνε,

φυσούσε δαιμονισμένα. Τηλεφώνησα στο ραδιοταξί να κλείσω κούρσα για το αεροδρόμιο. «Έχει φουσκώσει η θάλασσα και η παραλιακή της Γαρίτσας έχει πλημμυρίσει» μου είπαν – «θα πάμε από τους μέσα δρόμους» τους απάντησα – «κι εκεί κόλαση γίνεται, αφήστε που οι περισσότερες πτήσεις αναβάλλονται...». Δε σήκωνα κουβέντα. Έταξα σε όποιον θα με μετέφερε τριάντα ευρώ πουρμπουάρ. Παρήγγειλα το ταξί να με περιμένει μιάμιση ώρα πριν για διαδρομή δέκα λεπτών.

Στις δύο και τέταρτο, βγήκα απ' το σπίτι μου με καμπαρντίνα και γαλότσες και τσαλαβουτήξα στις λάσπες μέχρι την πιάτσα του Λιστόν. Ψυχή δεν κυκλοφορούσε. Μονάχα ο Κουτόγιωργος, ο τελευταίος εμβληματικός τρελός της Κέρκυρας, έκανε πουσάπς στο πλακόστρωτο τραγουδώντας στεντόρεια το «Πάπια που κορφολούζεσαι στου Ιονίου τα νερά...». Έριξα ένα ευρώ στο πορσελάνινο κινέζικο βάζο που είχε πάντα δίπλα του και εισέπραξα ένα αφ' υψηλού χαμόγελο – εκείνος ήταν τοπική διασημότης, ενώ εγώ τι; Απ' το γενναίο μεροκάματο που εξασφάλιζε ο Κουτόγιωργος περιφερόμενος ολημερίς στην πόλη πότε με μπέρτα Ζορό και ημίψηλο καπέλο, πότε τυλιγμένος με την ελληνική σημαία, ζούσε – διαβεβαίωναν οι γνωρίζοντες – τη μάνα του και δυο τρεις ακόμα πάμπτωχες γριές. Ήταν εξίσου προστατευόμενος όσο και προστάτης. «Για πού το 'βαλες;» με ρώτησε. «Για το αεροδρόμιο...» «Μπα; Ξανάρθανε στην Κέρκυρα τα υδροπλάνα;» σχολίασε ειρωνικά.